

Těžba lithia v Česku – off shore za miliardy a rizika, o kterých se nemluví

Tisková zpráva

Nezisková organizace Centrum of Excellence for Good Governance publikuje závěry studie, která analyzuje významná rizika projektu těžby lithia v České republice.

Zásadním rizikem projektu těžby lithia na českém území je oficiální spolupráce vládních autorit (ministrů) s těžařskou společností European Metal Holdings. European Metal Holdings Limited (ARBN: 154618989)¹ je registrovaná v Austrálii, kde má pouze statut tzv. „zahraniční společnosti“² s omezenou právní způsobilostí.

Australská společnost, se kterou Ministerstvo průmyslu a obchodu podepsalo Memorandum o porozumění, je ve skutečnosti pouze odštěpným závodem neaustralské (zahraniční) společnosti European Metal Holdings Limited BVI, inkorporované na Britských Panenských ostrovech³. Vlastnická struktura této společnosti je anonymizovaná prostřednictvím listinných akcií, jejichž vlastníky uvedené v seznamu akcionářů nezveřejňuje.

„Je absurdní, že se současní politici snaží o formalizovanou spolupráci v takto zásadním projektu se společností se sídlem zapsaným v daňovém ráji, u které nevíme, kdo, vyjma jejich manažerů s drobnými podíly, jsou její skuteční majitelé“, konstatuje Lukáš Wagenknecht, předseda Good Governance.

Hrozí riziko odlivu zisků z přírodního bohatství všech občanů, které mohly sloužit například na důchody nebo výstavbu dálnic. Tyto prostředky by mohly plynout do netransparentního daňového ráje, kde je nulová daň ze zisku právnických osob. Anonymita skutečných majitelů konečně mateřské společnosti z Britských Panenských ostrovů, jež přes výše uvedený australský odštěpný závod a britskou dceřinou společnost vlastní českou Geomet s r.o., je o to více na pováženu, když v březnu 2017 skupina European Metal Holdings uvedla, že 7 % akcionářů tvoří čeští občané.

V kontextu požadavků evropského nařízení proti financování terorismu a navazující české národní legislativy není zřejmé, zdali jsou naplňovány právní závazky České republiky v oblasti boje proti praní špinavých peněz a potírání terorismu, zejména ty týkající se identifikace a doložení vlastnické struktury až po skutečné majitele.

Při porovnání s dobrou zahraniční praxí i dlouhou historií hlubinné těžby na našem území je zřejmé, že politici současné a minulých vlád zásadně podcenili ekonomické přínosy projektu ve vztahu k budoucím příjmům státního rozpočtu. Současná výše těžebních poplatků se pohybuje na úrovni pouze 0,66 %⁴ z vytěženého materiálu. I další daňové sazby jsou ve srovnání s mezinárodní praxí velice nízké. Například v Norsku stát vlastní surovinu a na její těžbu najímá soukromé (i zahraniční) subjekty, jejichž zisky jsou daněny vysokou sazbou; například v případě ropy jde o 78 %.

„Není potřeba se bát nezájmu těžařských společností o těžbu v České republice. Jednak je české ložisko dostatečně velké a přístupné, aby se jim to i s daněmi a omezeními vyplatilo, a jednak na lithiu nejsme finančně závislí“ říká mezinárodní expert Andrej Ruščák.

Pro ochranu budoucích příjmů z těžby lithia by měly bezodkladně následovat tyto kroky:

- Společnost Geomet s r.o. by měla bezodkladně rozkrýt svou vlastnickou strukturu a skutečné majitele a doložit veškeré informace relevantními doklady (vzhledem k formě listinných akcií nebude i takové ujištění 100%).

¹ ARBN (Australian Registered Body Number) je číslo přidělované v Austrálii registrovaným pobočkám (odštěpným závodům) neaustralských společností. Australským společnostem s plnou právní subjektivitou je přidělováno označení ACN (Australian Company Number).

² Foreign company.

³ Sídlo na adrese Palm Grove House, 49 Main Street, Road Town, Tortola VG1 110, Britské Panenské ostrovy.

⁴ <http://www.greenpeace.org/czech/cz/press/lithium-ferove-predstaveni/>

- Ministerstvo průmyslu a obchodu by mělo bezodkladně formou dodatku upřesnit, že uzavřené Memorandum o porozumění se vztahuje na hlavní mateřskou společnost sídlící na Britských Panenských ostrovech, nikoli na její australský odštěpný závod s omezenou právní subjektivitou, se kterým Memorandum uzavřela.
- Ministerstvo financí by mělo bezodkladně po upřesnění Memoranda potvrdit, že na spolupráci se společností se zapsaným sídlem na Britských Panenských ostrovech se nevztahuje mezinárodní dohoda o ochraně investic mezi ČR a Austrálií.
- Příslušné veřejné orgány ČR, Austrálie i Velké Británie by měly bezodkladně ověřit, zda-li byly naplněny požadavky předpisů v oblasti praní špinavých peněz, co se týče identifikace a doložení vlastnické struktury až po skutečné majitele.
- Zákodníci by měli bezodkladně schválit legislativní změny v oblasti těžby tak, aby společnosti, které těží v ČR, povinně rozkryly a zveřejnily svoji vlastnickou strukturu až po skutečného majitele a zároveň měly celou vlastnickou strukturu pouze na území členských států EU nebo OECD.

Plné znění studie můžete najít na www.goodgovernance.cz

Kontakt:

Lukáš Wagenknecht

Tel: 608 303 542

Email: wagenknecht.luk@gmail.com

